

Startside>Domstolsprocedurer>Civilretlige sager>Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Luxembourg

1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?

I Storhertugdømmet Luxembourg er det kredsdomstolen (*tribunal d'arrondissement*), der har kompetence til at behandle civil- og handelsretlige sager. Luxembourg er opdelt i to arrondissementer, og der er således en kredsdomstol både i byen Luxembourg og i Diekirch.

Kredsdomstolen har kompetence til at behandle alle civil- og handelsretlige sager, som ifølge loven ikke hører under en anden jurisdiktion.

I modsætning til, hvad der er tilfældet i andre lande, er der ingen særlig domstol for handelssager, idet de behandles af særlige afdelinger i kredsdomstolen. Handelssagerne behandles imidlertid efter en forenklet procedure.

Der findes særlige domstole til primært at tage sig af følgende sager:

Bagatelsager: Sager om beløb på under 15 000 EUR behandles af en fredsdommer (*juge de paix*). Der findes tre sådanne fredsdommere i Storhertugdømmet Luxembourg, nemlig i henholdsvis byen Luxembourg, Esch-sur-Alzette og Diekirch, som dækker hver sin retskreds.

Arbejdsretlige sager: Er der uenighed om opfyldelsen af en arbejdskontrakt, kan sagen indbringes for den kompetente arbejdsret (*tribunal du travail*). Der findes tre sådanne arbejdsretter i Storhertugdømmet Luxembourg, nemlig i henholdsvis byen Luxembourg, Esch-sur-Alzette og Diekirch, som dækker hver sin retskreds. I praksis har arbejdsretten sæde i fredsdommerens kontorer.

Sager vedrørende lejemål: Ifølge loven har fredsdommeren kompetence til at behandle tvister om opfyldelse af lejekontrakter, uanset hvor stort et beløb sagen vedrører. Hvis tvisten drejer sig om fastsættelse af lejens størrelse, skal sagen ifølge loven forelægges for kommunens huslejenævn, før den kan indbringes for den kompetente ret.

Sager om nabostridigheder: Hovedparten af de sager om nabostridigheder, der vedrører f.eks. servitutter eller fællesejede skel, behandles af fredsdommeren. Hvis sagen udvides med krav om skadeserstatning, er det beløbet, der er bestemmende for kompetencen: Sager over 15 000 EUR behandles af kredsdomstolen.

Sager om social sikring: Ifølge loven er det voldgiftsretten i sager om social sikring (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*), der behandler tvister om socialsikrings spørgsmål. Denne har sæde i byen Luxembourg og dækker hele landet.

Insolvensspørgsmål: Fredsdommeren har i henhold til loven kompetence til at behandle sager om insolvens.

2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

2.1 Sondres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?

En fredsdommeren har kompetence til at afgøre civil- og handelsretlige sager om beløb under 15 000 EUR (ekskl. renter og omkostninger). Sager over denne beløbsgrænse behandles af kredsdomstolen.

kredsdomstolen har under alle omstændigheder kompetence i sager, som ikke har nogen økonomisk værdi, f.eks. familieretlige sager.

2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)

2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence

Normalt er det retten i den retskreds, hvor sagsøgte er bosiddende, der har kompetence i en given sag. Denne regel har til formål at beskytte sagsøgte, som formodes at have lettere ved at forsvare sig ved den domstol, der ligger tættest på den pågældendes bopæl.

Hvis sagsøgte er en fysisk person, er det retten i den retskreds, hvor den pågældende har sin bopæl eller sit opholdssted, der er kompetent.

Hvis sagsøgte er et selskab eller en forening, kan selskabet eller foreningen indstævnes ved retten i den retskreds, hvor det/den har sit hovedsæde, men også i den retskreds, hvor det/den har en filial eller et kontor, under forudsætning af at det/den i disse tilfælde har en repræsentant på stedet, som er bemyndiget til at indgå aftaler med tredjemand, og at tvisten er opstået inden for denne filials eller dette kontors aktivitetssområde.

2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen

2.2.2.1 Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?

I sager om kontraktforhold kan sagsøger anlægge sagen enten i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl, eller – afhængigt af kontraktens art – i den retskreds, hvor genstanden for kontrakten eller tjenesteydelsen skal leveres.

Sager om erstatningsansvar uden for kontraktforhold eller et civilretligt krav i forbindelse med en straffesag kan rejses ved retten i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl, eller ved retten i den retskreds, hvor skaden er forvoldt, eller den skadevoldende handling er begået.

2.2.2.2 Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgtes hjemting (ifølge hovedreglen)?

Når der er tale om

1. ansøgninger om tilladelse til ægteskab mellem mindreårige, begæringer om omstødelse af ægteskab, begæringer om ophævelse af udsættelsen af ægteskabsindgåelsen, forlængelse af udsættelsen, indsigelse mod indgåelse af ægteskabet og ophævelse af udsættelsen
2. sager vedrørende ægtepagter og formueforholdet mellem ægtefæller samt sager om fuldstændigt særeje
3. sager vedrørende ægtefællernes respektive rettigheder og pligter og bidrag til familiens og det registrerede partnerskabs underhold
4. sager vedrørende det registrerede partnerskabs ophør
5. sager vedrørende underholdsbidrag
6. sager vedrørende samværsret, børns bopæl og bidrag til børns underhold og uddannelse
7. sager vedrørende forældremyndighed med undtagelse af sager om ophævelse af forældremyndighed
8. afgørelser om økonomisk værgemål for mindreårige og om værgemål for mindreårige
9. sager i tilknytning til forbud mod tilbagevenden af personer, der er bortvist fra deres bopæl i henhold til artikel 1, stk. 1, i den ændrede lov af 8. september 2003 om vold i hjemmet, og om forlængelse af de forbud, som denne bortvisning medfører i henhold til denne lovs artikel 1, stk. 2, samt søgsmål anlagt til prøvelse af disse foranstaltninger

er den kredsdomstolen, der har stedlig kompetence, undtagen i særlige tilfælde:

1. retten i den retskreds, hvor familien er bosiddende

2. hvis forældrene lever adskilt, retten i den retskreds, hvor den forælder, hos hvem de mindreårige børn normalt bor, er bosiddende, i tilfælde af fælles forældremyndighed eller retten i den retskreds, hvor den forælder, der alene har forældremyndigheden, er bosiddende

3. i andre tilfælde retten i den retskreds, hvor den person, der har taget initiativ til proceduren, er bosiddende.

Hvis der indgives en fælles ansøgning, er den kompetente ret efter parternes valg retten i den retskreds, hvor den ene eller den anden af parterne er bosiddende.

Når tvisten alene vedrører underholdspligt mellem ægtefællerne, bidraget til barnets underhold og uddannelse, bidraget til familiens underhold eller presserende og midlertidige foranstaltninger i tilfælde af det registrerede partnerskabs ophør, kan den kompetente ret være retten i den retskreds, hvor den bidragsberettigede ægtefælle eller tidligere registrerede partner eller den forælder, der har hovedansvaret for børnene, selv myndige børn, er bosiddende. Den stedlige kompetence afgøres på grundlag af bopælsstedet på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen, eller i tilfælde af skilsmisse den dag, hvor den oprindelige begæring indgives.

Når der ansøges om gensidig retshjælp i sager vedrørende forældremyndighed og samværsret, er retten i den retskreds, hvor barnet er bosiddende eller formodes at være bosiddende, kompetent.

I sager om skilsmisse og separation og deres konsekvenser er retten i den retskreds, hvor ægtefællerne har deres fælles bopæl, eller, hvis de ikke har fælles bopæl, retten i den retskreds, hvor den sagsøgte ægtefælle eller i tilfælde af skilsmisse efter fælles overenskomst en af ægtefællerne er bosiddende, kompetent.

I arvesager er det retten i den retskreds, hvor afdøde senest havde bopæl, der er kompetent.

I sager om lejemål er det retten i den retskreds, hvor ejendommen er beliggende, der er kompetent.

I arbejdsretlige sager er det retten i den retskreds, hvor arbejdsstedet er beliggende, der er kompetent. I visse sager, hvor en arbejdsgiver har sagsøgt en arbejdstager, der er bosiddende i en anden EU-medlemsstat, er det retten i den retskreds, hvor arbejdstageren er bosiddende, der har kompetence til at behandle sagen.

2.2.2.3 Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?

Luxembourgsk ret anerkender værningsaftaler, i henhold til hvilke parterne i en kontrakt udpeger en bestemt domstol til at afgøre tvisten mellem parterne. Sådanne aftaler har særlig betydning, når der er tale om tvister mellem parter i forskellige lande. De gør det muligt for parterne på forhånd at bestemme, ved hvilken ret en eventuel tvist skal afgøres. Betingelserne for anerkendelse af sådanne værningsaftaler mellem parter i forskellige EU-medlemsstater er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1215/2012 af 12. december 2012.

Parterne kan også indgå en værningsaftale om rent indenlandske anliggender. I dette tilfælde kan parterne forelægge en sag for fredsdommeren, selv om denne normalt ikke ville have kompetence på grund af størrelsen af det beløb, sagen drejer sig om, eller som følge af reglerne om stedlig kompetence. Værningsaftalen mellem parterne kan være udtrykkelig eller kan følge af den omstændighed, at sagsøgte giver møde i retten og indleder forhandlingerne om sagens realitet uden på forhånd og inden fremførelsen af ethvert forsvar at gøre gældende, at den ret, for hvilken tvisten er indbragt, savner kompetence. Parterne kan dog ikke benytte samme fremgangsmåde ved kredsdomstolen, ved hvilken kompetencereglerne på grundlag af det beløb, som tvisten vedrører, er en ufravigelig procesforudsætning.

En værningsaftale er kun gyldig, hvis den er tiltrådt af begge parter. Kravene til bevis herfor er reguleret af de almenretlige bestemmelser.

Parternes mulighed for selv at udpege en kompetent domstol er dog i nogle tilfælde undergivet visse lovbestemte begrænsninger. Således er aftaler, som har til formål at fratage en forbruger retten til at anlægge sag ved de almindelige domstole, ugyldige i medfør af loven om forbrugerbeskyttelse.

3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

De særlige domstole, der er oprettet ved luxembourgsk lov (arbejdsretten, fredsdommeren, der behandler sager om lejemål, forvaltningsdomstolen (*tribunal administratif*) og voldgiftsretten i sager om social sikring (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*)), træffer afgørelse i første instans i alle retstvister, uanset størrelsen af det beløb, tvisten drejer sig om.

F.eks. er fredsdommeren, som normalt kun har kompetence til at behandle sager under 15 000 EUR, ikke underlagt denne beløbsgrænse i tvister om lejemål. Stedlig kompetence:

Hovedreglen om stedlig kompetence

Selv om den kompetente domstol i princippet er retten i den retskreds, hvor sagsøgte har bopæl, er der visse undtagelser i relation til de særlige domstole. Den kompetente arbejdsret (*tribunal du travail*) er således i princippet arbejdsretten i den retskreds, hvor arbejdsstedet er beliggende, og ikke i den retskreds, hvor en af parterne har bopæl. Tilsvarende skal en sag om et lejemål anlægges ved retten i den retskreds, hvor det udlejede lokale er beliggende. For så vidt angår forvaltningsdomstolen og voldgiftsretten i sager om social sikring, er dette spørgsmål ikke relevant, da disse to instanser er kompetente på hele Storhertugdømmet Luxembourgs område.

Undtagelser fra den generelle regel

De særlige domstoles kompetence er fastsat ved lov, og det er normalt ikke muligt for parterne at vælge en anden ret end den, der er udpeget i loven.

De særlige domstoles kompetence betragtes generelt som et grundlæggende retsprincip (f.eks. i forbindelse med arbejdsretlige sager), hvilket betyder, at retten, selv om ingen af parterne gør indsigelse, på eget initiativ skal gøre opmærksom på det, hvis en sag ligger uden for dens kompetenceområde. Som anført ovenfor fratages dette princip ved fredsdommeren, når tvisten har en værdi, der overstiger værdigrænsen for fredsdommerens kompetence, og der foreligger en udtrykkelig eller stiltiende aftale mellem parterne. I dette tilfælde kan fredsdommeren ikke på eget initiativ erklære sig inkompetent.

Relevante links

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Relevante dokumenter

Organisation de la justice (147 Kb)

Sidste opdatering: 22/10/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.